

СТАНОВИЩЕ
от доц. д-р Ефрем Ефремов,
ФЖМК, СУ „Св. Климент Охридски“

за заемане на академичната длъжност ‘доцент’
в Софийския университет „Св. Климент Охридски“
от главен асистент, доктор Марин Бодаков
в научното направление 3.5. Обществени комуникации и информационни
науки – критика и критически практики, обявен от СУ „Св. Климент
Охридски“
в Държавен вестник, бр. 93 от 26.11.2019 г.
за нуждите на катедра *Пресжурналистика и книгоиздаване*

**Обща характеристика на научната и преподавателската дейност
на кандидата**

Главен асистент д-р Марин Бодаков представя достойно описание на дейността си като учен и като преподавател. Той става хоноруван асистент през 2004 година, по предмета „Творческо писане“, а от 2006 – е щатен асистент, от 2011 – главен асистент в Катедра „Печат и книгоиздаване“ на ФЖМК при СУ „Св. Климент Охридски“. Неговите курсове се посрещат с голям интерес от студентите, по няколко причини. Марин Бодаков може да работи с думите, може и да преподава как се работи с тях. Това не е често срещано явление. Той постъпва във факултета ни, като утвърден критик и поет, като човек запознат отлично с етапите на българската литературна критика, защото е част от оперативния и градеж. Тук трябва да се отбележат неговите предишни работи, които безспорно са дали отражение върху творческото му развитие. Ще ми се да отбележа най-вече 18-те години, в които д-р Бодаков всяка седмица оценява съвременните явления в нашата литература като ярко перо на вестник „Култура“, както и последните две в наследника на вестника, именно – изданието „К“. Само по себе си – това е школа, която не всеки може да

издържи и да излезе с чест и горда вдигната глава от нея. Д-р Бодаков успя, като стана нарицателно име за честен критик, с блестящо перо и нужната обща култура, при която присъдите му звучат като комплимент, а комплиментите – като присъда. С присъщата си деликатност – той рядко стигаше до крайности, а се опитваше честно и почтено да изложи аргументираното си мнение.

Съвсем естествено – той започна да преподава във Факултета ни като титуляр на следните дисциплини

- „Критика и критически практики“ в специалността „Книгоиздаване“
- „Литература и медии“ и „Публицистика и художествена критика“ в специалността „Журналистика“
- „Писане за ВО“ в специалността „Връзки с обществеността“.

Стара моя теза е, че във ФЖМК трябва да се намери оптималния преподавателски баланс между преподаватели и теоретична нагласа и хора от практиката. Факултетът случи с неговото привличане като преподавател, защото той съчетава и двете начала, което показва, че те не се изключват взаимно, стига да имаш нужния опит. По естествен начин, той започна да преподава и в магистърските ни програми с курсове по „Журналистически жанрове“, „Учебна практика“ и „Книгата като игра“. Познавам Марин от години и знам, че той има две страсти – студентите и книгите. За първата говори фактът, че той винаги е бил един от любимците на академичната младеж, най-вече – заради знанията си, които им ги представя по достъпен начин, заради неговата всеотдайност в преподавателския процес, заради обстоятелството, че те при него работят практически задачи, а не четат само прашни теоретични постулати. Не е случайно, че той е бил научен ръководител на 14 дипломанта в нашя факултет, а както се знае – студентите си избират научните ръководители.

Факт, който красноречиво говори за взаимната симпатия и признание със студентската общност.

Същевременно с педагогическата му работа, д-р Бодаков развива и сериозна научна и творческа дейност. За последните 9 години е носител на 5 награди, сред които бих искал да отлича – „ Рицар на книгата“ от Асоциация „ Българска книга“. Отличавам я, защото напълно му приляга. Издава и 12 книги с различен характер. От нежна лирика до сериозни монографии като „ Кой „уби“ критиката, Политики на представяне на българската литература в печатните медии на 90-те години на XX век“, в която има част от докторския му труд , както и „ Критика и искреност. Случаят Йордан Маринополски“. Последната ще разгледам отделно, но твърдя, че тя е сред най-добрите академични издания в последните години, посветени на българската критика и на отношението и с медиите. Сега само ще маркирам новаторството и. Той разглежда творчеството на своя герой многопластово в три изследователски полета – медии и литературна история, медии и обективността на литературния факт и медиите в историята на литературната критика. Категорично твърдя, че не са много хората, които са способни на подобен анализ, изискващ задълбочени и специфични знания за литературата, за критиката, за медиите и за състоянието на целия духовен живот в разглеждания период.

Творческата активност на д-р Бодаков продължава и в поредица от статии за темата за българската критика в различни издания, както и изнасянето на 12 секционни доклада на престижни научни форуми.

Научно-преподавателска дейност за участие в конкурса

В този конкурс, Марин Бодаков участва с една монография : „ Критика и искреност. Случаят Йордан Маринополски“, както и с десет научни публикации, които са по темата на конкурса.

Специален интерес представлява монографията му. За нея могат да се кажат много неща. Примерно – за новаторския подход – да се изследва начина на приемане на едно литературно произведение от оперативната критика и преминаването му в литературна история. Това е стара тема на Бодаков. Той винаги се е интересувал от ничията земя между съвременната литература и съвременната критика. Тръгвайки от това си разбиране, авторът ни представя един почти забравен критик с противоречива съдба – Йордан Маринополски. Той ни представя и основната причина за това – а именно - искреността на твореца. Като я издига в ранг на „ морален императив „ .

Действително – нека се замислим колко критици имаме в нашата литература, които пишат водени не от свои идеологически, партийни, приятелски, кръгови, естетически пристрастия. Пристрастия, които стоят като окови върху творческия им устрем. Не са много. Повечето винаги са се съобразявали с нещо – било със силните на деня, било с лични вражди или лични приятелства. Майсторите на перото са успявали да замаскират тези си мотиви с принципни и естетски съобръжения. Тези, които не са имали творческата мощ – остават на равнището на клакъорите или дребните хулители.

Искреността, вътрешната честност, неспазването с йерархията, отричане от влиянието на отделни литературни кръгове, а писане по съвест – това е кредото на Маринополски и Бодаков много добре ни го разкрива.

Естествено – искреността (сама по себе си) не е гаранция за създаване на големи произведения, но е гаранция за и необходимо условие за създаване на истинска литературна критика. Без предварително поставени кумири и без предварително обявени врагове.

Звучи прекалено идеалистично. И в оная епоха и в сегагшната – на лични отношения, естетски противоречия, медиен шум и подчертано рекламен патос – искреността не е предпочитаното качество от пазара на идеи и

внушения. Но е задължително да я има, за да има чистота в литературния процес и оценяването му.

Според мен – голямият принос на Марин Бодаков с тази книга не толкова ,че връща в нашия кръгзор един български критик, колкото, че убедително напомня на нашата ценностна система за искреността на намеренията, но оценките, на поведението като една забравена, но вечна добродетел. Мисля си, че само това да беше приносът на д-р Бодаков, то е напълно достатъчно за хабилизацията му.

Заключение

Кандидатурата на гл.ас.д-р. Марин Христов Бодаков отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав и на Правилника към него. Аз високо оценявам преподавателските, педагогическите , научно-изследователските и творческите му постижения. Трудовете, с които той участва в конкурса ме карат убедено и искрено да гласувам за избора му за академичната длъжност доцент във Факултета по журналистика и масова комуникация, по професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки (Критика и критически практики). Аргументирано и искрено ще препоръчам на останалата част от академичното жури да подкрепят оценката ми.

05.04.2020

Доц.д-р Ефрем Ефремов